



Posljednji trenuci dunjalučkog života Allahovog Poslanika

Nakon obavljenog hadža, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vratio se u Medinu. Krajem mjeseca safera jedanaeste godine po Hidžri, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, počeo je osjećati bolove i ubrzo se bolest pogoršala. Tražio je od svojih supruga dopuštenje da za vrijeme bolesti boravi u sobi Aiše, radijallahu anha, na što su one pristale.

Pošto nije mogao odlaziti na namaz, naredio je Ebu Bekru, radijallahu anhu, da predvodi ljude u namazu, tako da je Ebu Bekr, radijallahu anhu, nekoliko dana predvodio namaz muslimanima.

Vjerovjesnik posmatra muslimane dok klanjaju

Ebu Bekr, radijallahu anhu, nastavio je predvoditi ljude u namazu i kada su u ponedjeljak na sabah-namazu poredali u safove, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, otkrio je zastor sobe i gledao muslimane kako klanjaju. Gledao je plodove svoje dave, ummet koji je stasao i koji vodi brigu o svom namazu i klanja u džematu i sa svojim Vjerovjesnikom i bez njega. Gledao je ovaj divni prizor radosnim očima jer je to uspjeh kakav nije postigao nijedan vjerovjesnik i daija prije njega.

Ashabi kazuju: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, otkrio je zastor Aišine sobe. Stajao je i posmatrao nas. Lice mu je bilo poput lista Mushafa. Potom se osmjehnuo pa se nasmijao, a mi smo od radosti zamalo prekinuli namaz. Mislili smo da će Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, izaći na namaz, ali nam je on dao znak da dovršimo svoj namaz, potom je ušao u sobu i spustio zastor."

Smrtna agonija i odabir onoga svijeta

U jednoj predaji spominje se da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, govorio: "*Allahu moj, pomoz mi da podnesem smrtnu agoniju.*"

U drugoj predaji navodi se da je Aiša, radijallahu anha, čula Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, kako na samrti, dok je bio naslonjen na leđa, govori: "*Allahu moj, oprost mi, smiluj mi se, i pridruži me najuzvišenijem društvu!*"

Kako su ashabi dočekali vijest o smrti Poslanika?

Kada je Ebu Bekr, radijallahu anhu, čuo za vijest o smrti Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, došao je na svom konju iz kuće u Sunhu. Ušao je u mesdžid i, ništa ne govoreći ljudima, otišao je u Aišinu sobu. Prišao je Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, koji je bio pokriven plaštom, otkrio je njegovo lice, nagnuo se nad njega, poljubio ga i rekao: "Draži si mi od oca i majke! Tako mi Allaha, Allah te neće usmrtiti dva puta, a što se tiče smrti koja je neminovna, ona se desila!"

Nakon toga, Ebu Bekr, radijallahu anhu, izašao je i zatekao Omera kako razjaren od srdžbe govori, pa je rekao: "Sjedi, Omere!" Omer je i dalje govorio, pa se Ebu Bekr obratio ljudima. Prvo je zahvalio Allahu, a potom je rekao: "Ko je obožavao Muhammeda, neka zna da je Muhammed umro, a ko je obožavao Allaha, neka zna da je Allah Živi i nikada neće umrijeti!" Zatim je proučio ajet: **"Muhammed je samo poslanik, a i prije njega je bilo poslanika. Ako bi on umro, ili ubijen bio, zar biste se vi nazad vratili? Onaj ko se nazad vrati, Allahu neće ništa nauditi, a Allah će zahvalne nagraditi!"**

Omer, radijallahu anhu, kazuje: "Kada sam čuo Ebu Bekra kako uči ovaj ajet, sjeo sam na tlo jer me noge više nisu mogle držati. Shvatio sam da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zaista umro."

Gasuljenje i klanjanje dženaze Allahovom Poslaniku

Aiša, radijallahu anha, kazuje: "Kada su htjeli da ogasule Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, zapitali su se: 'Hoćemo li mu skinuti odjeću kao ostalim mejitima ili ćemo ga ostaviti u odjeći?' Počeli su se prepirati oko toga pa je Allah dao da svi zaspu. Svaki od njih spustio je glavu u krilo i u snu im je neki nepoznat glas kazao da ogasule Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u odjeći. Tako su ga ogasulili, a imao je na sebi dugu košulju te su posipali vodu na košulju i trljali košulju ne dotičući ga golim rukama."

Aiša, radijallahu anha, rekla je: "Da mogu vratiti to vrijeme, ne bih dopustila da ga ogasuli iko drugi do njegove supruge."

Čefini su mu se sastojali od tri dijela odjeće iz jemenskog mjesta Suhul. Nijedan od ta tri komada nije bio košulja ni turban. Zatim su mu muslimani klanjali dženazu u grupama. Ibn Abbas, radijallahu anhum, kazuje: "Kada je umro Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, muškarci su ulazili u grupama i klanjali mu dženazu bez imama. Kada su završili muškarci, ušle su žene i klanjale, potom su ušla djeca i klanjala, potom su mu dženazu klanjali robovi. Svi su ulazili u grupama i niko nije imao dženazu Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem."

Ibn Kesir kaže: "Postoji saglasnost u pogledu toga da su Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, klanjali dženazu pojedinačno, bez imama. O tome nema nikakvog razilaženja."

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, preselio je na ahiret kao vladar Arabijskog poluotoka, kojega su se plašili najmoćniji svjetski vladari, a njegovi ashabi bili su spremni za njega dati vlastite živote, živote svoje djece i svoje imetke. Ipak, iza sebe nije ostavio ni dinare ni dirheme, ni robove ni robinje. Posjedovao je samo jednu bijelu mazgu, svoje oružje i nekoliko parcela zemlje koje je uvakufio.

Na bolji svijet preselio je u ponedjeljak popodne 12. rebiul-avela 11. h. g. u 63. godini života. Taj dan je za muslimane bio najcrnji i najtužniji dan, bila je to najveća nesreća za čitavo čovječanstvo, kao što je dan kada se rodio bio najbolji dan u kojem je sunce izašlo.

Izbor Ebu Bekra za halifu

Muslimani su izabrali Ebu Bekra za halifu u Sekifi Benu Saida. Učinili su to kako bi spriječili šejtana da posije razdor među njima, pocijepa njihovo jedinstvo i ulije strah u srca. Ako je već Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, napustio ovaj svijet, onda neka iza njega ostanu muslimani jedinstveni, organizirani, koji imaju poglavara da ih predvodi u njihovim poslovima.

Pouke, poruke i propisi

Preseljenje Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na ahiret i događaji koji su se odvijali pred njegovu smrt, nose brojne pouke koje je nemoguće sve spomenuti u jednom kratkom članku poput ovoga, stoga ćemo se podsjetiti samo na neke od njih:

- Ukazuje se na vrline Aiše, radijallahu anha, time što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odabrao da smrtnu bolest provede u njenoj sobi.
- Ukazuje se na vrline Ebu Bekra, radijallahu anhu, time što je naredio da ga on zamjenjuje kao imam u namazu muslimanima.
- U posljednjem vojnom pohodu (koji nismo spomenuli u ovom tekstu) koji je naredio, za komandanta vojske u kojoj su se nalazili ugledni ashabi, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odredio je Usamu b. Zejda, bivšeg roba, uz to mladića koji nije imao više od dvadeset godina. Time je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pokazao da se u muslimanskom društvu ljudi vrednuju, odnosno da im se dužnosti povjeravaju, prema kompetencijama, a ne prema porijeklu ili socijalnom statusu.
- Postavljanje za komandanta Usame b. Zejda također ukazuje na posebnu vrijednost ovog ashaba kojeg je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mnogo volio, kao što je volio i njegovog oca, zbog čega je Usama, radijallahu anhu, prozvan Miljenik sin Miljenika.
- Posljednji savjet Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ummetu bio je da čuvaju svoj namaz, što govori o tome koliko je namaz važan.
- Na sabahu onog dana kada će umrijeti, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, otkrio je zastor koji je dijelio mesdžid i Aišinu, radijallahu anhu, sobu u kojoj je bolovao, pogledao je svoje ashabe kako se pripremaju za namaz, pa se osmjehnuo radostan i zadovoljan zbog onoga što je vidio. Ovo je još jedan pokazatelj da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, brinuo o svom ummetu, jer je i u posljednjim satima svoga života razmišljao o stanju ummeta i kako će biti poslije njega.
- Najveća nedaća jednog muslimana i ummeta u cjelini jeste smrt Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i svaka nedaća koju doživimo poslije njega neuporedivo je manja. Podsjećanje na ovu nedaću, prilikom nedaća koje proživljavamo, predstavlja način da sebi olakšamo ono kroz što prolazimo.
- Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, napustio je ovaj svijet onako kako je na njega i došao: bez imetka i bez žive djece, osim Fatime, radijallahu anha, koju je obradovao da će mu se prva od njegove rodbine priključiti, kako se spominje u mnogim predajama. Ali, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ostavio je iza sebe Uputu i vječni Božiji zakon.
- Ummet je tijelo čija je glava - halifa. Nakon smrti Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, njegovi ashabi, radijallahu anhum, požurili su da izaberu halifu i tome su dali prednost nad ukopom Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, što nam je pouka koliko je važno da ummet ima halifu, tj. vođu svih muslimana. To je zato što se vjerske obaveze i interesi ummeta ne mogu u potpunosti izvršiti bez vrhovnog vođe.
- Islam i poziv u Allahovu vjeru ne zavisi od jednog čovjeka. To je Allahova vjera koja počiva na Kur'anu i sunnetu, i Allah će uvijek dati da postoje oni koji će nositi Njegovu vjeru i druge pozivati na Pravi put.
- Reakcija Omera, radijallahu anhu, na smrt Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pouka nam je da, ma koliko neki čovjek bio velik i učen, mogu mu promaći neke stvari i može pogriješiti.
- Da bismo riješili naše nesuglasice i razilaženja ummeta koja postoje danas, moramo se povesti za primjerom naših čestitih prethodnika koji su svoje sporove rješavali vraćajući se na Kur'an i sunnet. (Izvori: Zejd b. Abdulkerim ez-Zejd, Fikhus-sira; Alija es-Sallabi, Život i djelo posljednjeg Vjerovjesnika)